

O Potvrđivanju Konvencije o Europskim Krajobrazima

Tekst Konvencije iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na engleskom i u prijevodu na hrvatski jezik glasi :

KONVENCIJA O EUROPSKIM KRAJOBRAZIMA

PREAMBULA

Države članice Vijeća Europe i potpisnice ovoga dokumenta,

Smatrajući da je cilj Vijeća Europe uspostaviti veće jedinstvo između svojih članica u svrhu zaštite i ostvarivanja uzora i načela koji predstavljaju njihovu zajedničku baštinu, te da se taj cilj provodi poglavito sporazumima u gospodarskom i socijalnom području;

Želeći ostvariti održivi razvoj temeljen na uravnoteženom i skladnom odnosu socijalnih potreba, gospodarskih aktivnosti i okoliša;

Uzimajući u obzir, da krajobraz ima važnu ulogu javnog interesa na području kulture, ekologije, okoliša i društva te da predstavlja bogatstvo koje pogoduje gospodarskoj aktivnosti čijom se zaštitom, upravljanjem i planiranjem može doprinijeti stvaranju radnih mjesta;

Svjesne da krajobraz doprinosi stvaranju lokalnih kultura i osnovna je sastavnica europske prirodne i kulturne baštine, doprinosi dobrobiti čovjeka i jača europskog identiteta;

Priznajući da je krajobraz važan dio kvalitete života ljudi, gdje god živjeli u gradskim područjima i na selu, u degradiranim područjima kao i onima vrlo očuvane kvalitete života, u područjima priznatim po iznimnoj ljepoti kao u i svakodnevnom okruženju;

Uzimajući u obzir da razvoj poljoprivrede, šumarstva, industrijskih i rudarskih proizvodnih metoda, regionalnog planiranja, urbanističkog planiranja, prometa, infrastrukture, turizma i rekreacije te, na općenitijoj razini, promjene u svjetskom gospodarstvu vrlo često ubrzavaju preobrazbu krajobraza;

Nastojeći se odazvati želji javnosti za uživanjem u krajobrazima visoke odlike te za aktivnom ulogom u razvoju krajobraza;

U uvjerenju da je krajobraz vrlo važan za dobrobit pojedinca i društva te da njegova zaštita, upravljanje i planiranje nameću prava i obaveze za svakog;

S obzirom na postojeće propise na međunarodnoj razini iz područja zaštite i upravljanja prirodnim i kulturnom baštinom, regionalnog i prostornog planiranja, lokalne samouprave i prekogranične suradnje, a poglavito s obzirom na Konvenciju o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 19. rujna 1979.), Konvenciju o zaštiti arhitektonskog blaga Europe (Granada, 3. listopada 1985.), Europsku konvenciju o zaštiti arheološke baštine (revidirano izdanje) (Valletta, 16. siječnja 1992.), Europsku konvenciju o prekograničnoj suradnji između teritorijalnih zajednica ili vlasti (Madrid, 21. svibnja 1980.) i njene dodatne protokole, Europsku povelju o lokalnoj samoupravi (Strasbourg, 15. listopada 1985.), Konvenciju o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 5. lipnja 1992.), Konvenciju o zaštiti svjetske kulturne

i prirodne baštine (Pariz, 16. studenog 1972.) i Konvenciju o pristupu informacijama, sudjelova-nju javnosti u odlučiva-nju u okolišu i pristupu pravosuđu u pita-njima okoliša (Aarhus, 25. lip-nja 1998.);

Pozivajući se na to da kvaliteta i raznolikost europskih krajobrazu čini zajedničko bogatstvo te da je važno surađivati u svrhu -nje-gove zaštite, uprav-lja-nja i planira-nja;
Nastojeći da novi propis bude posvećen isk-ljučivo zaštiti, uprav-lja-nju i planira-nju svih krajobrazu u Europi.

Sporazumjele su se kako slijedi:

Poglavlje I. – OPĆE ODREDBE

Članak 1. – DEFINICIJE

U svrhu ove Konvencije:

- a. »*Krajobraz*« znači određeno područje, viđeno -ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelova-nja prirodnih i/ili -ljudskih čimbenika;
- b. »*Krajobrazna politika*« znači odnos nadležnih javnih vlasti kojim ove izražavaju opća načela, strate-gije i smjernice koje omogućuju poduzima-nje određenih mjera s ci-ljem zaštite, uprav-lja-nja i planira-nja krajobrazu;
- c. »*Ci-lj kvalitete krajobrazu*« znači, za određeni krajobraz, stav nadležnih javnih vlasti kojom izražavaju tež-nje javnosti u pogledu značajki krajobrazu iz -njihovog neposrednog okruže-nja;
- d. »*Zaštita krajobrazu*« znači djelova-nje, u ci-lju zaštite i održava-nja značajnih ili karakterističnih obi-lježja takvog krajobrazu, što se opravdava nje-govom vrijednošću kao baštine, a koja je proizašla iz prirodne konfiguracije i/ili -ljudske aktivnosti;
- e. »*Uprav-lja-nje krajobrazom*« znači djelova-nje, sa stajališta održivog razvoja, radi osigura-nja redovite brige o krajobrazu, s ci-ljem vođe-nja i usklađe-nja promjena nastalih uslijed socijalnih, gospodarskih procesa i procesa u okolišu;
- f. »*Planira-nje krajobrazu*« znači djelova-nje uvelike usmjereno na budućnost, s ci-ljem unapređe-nja, obnove ili stvara-nja krajobrazu.

Članak 2. – OPSEG

Uz primjenu odredbi sadržanih u članku 15., ova se Konvencija odnosi na cjelokupno područje stranaka i obuhvaća prirodna, ruralna, gradska i priogradska područja.

Konvencija obuhvaća kopno, područja kopnenih voda i morskih područja. Odnosi se na krajobrazu koji se mogu smatrati iznimnim kao i na uobičajene ili de-gradirane krajobrazu.

Članak 3. – CILJEVI

Konvencija ima ci-ljeve promicati zaštitu krajobraza, uprav-lja-nje i planira-nje te organizirati europsku surad-nju o pita-njima krajobraza.

Poglav-lje II. – NACIONALNE MJERE

Članak 4. – PODJELA ODGOVORNOSTI

Svaka će stranka provoditi ovu Konvenciju, a osobito članak 5. i 6., prema vlastitoj podjeli nadležnosti, a u skladu sa svojim ustavnim načelima i upravnim uređe-njem, te poštujući načelo supsidijarnosti i uzimajući u obzir Europsku pove-lju o lokalnoj samoupravi. Svaka će stranka, bez krše-nja odredbi ove Konvencije, uskladiti -njezinu provedbu s vlastitim politikama.

Članak 5. – OPĆE MJERE

Svaka se stranka obvezuje:

- a. da će krajobraze zakonom priznati kao bitnu sastavnicu čovjekovog okruže-nja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine, te teme-lj identiteta područja;
- b. da će uspostaviti i provoditi krajobrazne politike koje imaju za ci-lj zaštitu krajobraza, uprav-lja-nje i planira-nje, donoše-njem posebnih mjera određenih člankom 6.;
- c. da će uspostaviti postupke sudjelova-nja javnosti, lokalnih i re-gionalnih vlasti te drugih strana koje su zainteresirane za određiva-nje i provedbu krajobraznih politika navedenih u stavku b. ovoga članka;
- d. da će ugraditi krajobraz u svoje politike re-gionalnog i urbanističkog planira-nja te u svoje politike u vezi s kulturom, zaštitom okoliša, po-ljoprivredom, socijalnom i gospodarskom politikom, kao i u sve druge politike koje bi mogle izravno ili neizravno utjecati na krajobraz.

Članak 6. – POSEBNE MJERE

A. Jača-nje svijesti

Svaka se stranka obvezuje jačati svijest građana, privatnih organizacija i javnih vlasti o vrijednostima krajobraza, -njihovoj ulozi i promjenama u njima.

B. Obučava-nje i obrazova-nje

Svaka se stranka obvezuje da će poticati:

- a. obuku struč-njaka za ocje-njiva-nje krajobraza i rad-nje koje se u -njemu odvijaju;
- b. višedisciplinarnе programe obuke za krajobraznu politiku, zaštitu, uprav-lja-nje i planira-nje i to za struč-njake iz privatnog i javnog sektora i udruge;

c. školske i sveučilišne tečajeve, iz odgovarajućih područja, baveći se vrijednostima koje se pridaju krajobrazima i pita-njima u vezi s -njihovom zaštitom, uprav-lja-njem i planira-njem.

C. Identifikacija i procjena

1. Aktivnim sudjelova-njem zainteresiranih stranaka, kako je određeno u članku 5.c., te s ci-ljem unapređiva-nja zna-nja o vlastitim krajobrazima, svaka stranka obvezuje se da će:

a. i. identificirati vlastite krajobraze di-ljem državnog po-druč-ja;

ii. analizirati -njihove značajke te snage i pritiske uslijed kojih se krajobrazi mijе-njaju;

iii. primiti na zna-nje promjene;

b. procijeniti tako identificirane krajobraze, vodeći računa o osobitim vrijednostima koje im pridaju zainteresirane strane i odnosno stanovništvo.

2. Postupci takve identifikacije i procjene vodit će se razmjenom iskustava i metodologije, organiziranom između stranaka na europskoj razini u skladu s člankom 8.

D. Ci-ljevi kakvoće krajobraza

Svaka se stranka obvezuje odrediti ci-ljeve kvalitete krajobraza za identifikaciju i procjenu krajobraza, i to nakon postupka sudjelova-nja javnosti u skladu s člankom 5.c.

E. Provedba

Svaka se stranka obvezuje da će u svrhu učinkovitosti krajobraznih politika uspostaviti instrumente s ci-ljem zaštite, uprav-lja-nja i/ili planira-nja krajobraza.

Poglav-lje III. – EUROPSKA SURADNJA

Članak 7. – MEĐUNARODNE POLITIKE I PROGRAMI

Stranke se obvezuju da će surađivati pri razmatra-nju opse-ga krajobraza u međunarodnim politikama i programima, te će preporučiti, kada je to moguće, uk-ljučiva-nje u razmatra-nje istih.

Članak 8. – UZAJAMNA POMOĆ I RAZMJENA INFORMACIJA

Stranke se obvezuju surađivati kako bi povećale djelotvornost mjera poduzetih na teme-lju drugih članaka ove Konvencije, a osobito će:

a. pružati jedna drugoj tehničku i znanstvenu pomoć u pita-njima krajobraza ujedi-njava-njem i razmjenom iskustava, i rezultata istraživačkih projekata;

b. promicati razmjenu struč-njaka za krajobraze, osobito u svrhu obučava-nja i informira-nja;

c. razmje-njivati informacije o svim pita-njima sadržanim u odredbama ove Konvencije.

Članak 9. – PREKOGRANIČNI KRAJOBRAZI

Stranke će poticati prekograničnu surad-nju na lokalnoj i re-gionalnoj razini i, prema potrebi, izrađivati i provoditi zajedničke krajobrazne programe.

Članak 10. – PRAĆENJE PROVEDBE KONVENCIJE

1. Ministarski odbor Vijeća Europe imenovat će postojeće nadležne Odbore struč-njaka osnovane teme-ljem članka 17. Statuta Vijeća Europe odgovornim za praće-nje provedbe Konvencije.
2. Nakon svakoga sastanka Odbora struč-njaka, glavni tajnik Vijeća Europe dostavit će Ministarskom odboru izvještaj o izvršenom i o postupa-nju prema Konvenciji.
3. Odbori struč-njaka predložit će Ministarskom odboru mjerila za dodjelu i pravila teme-ljem kojih se uređuje Nagrada za krajobraz Vijeća Europe.

Članak 11. – NAGRADA ZA KRAJOBRAZ VIJEĆA EUROPE

1. Nagrada za krajobraz Vijeća Europe je odličje koje se može dodijeliti lokalnim i re-gionalnim vlastima i -njihovim grupacijama koje su uvele, kao dio krajobrazne politike stranaka ove Konvencije, politiku ili mjere za zaštitu, uprav-lja-nje i/ili planira-nje -njihova krajobraza, a koje su se pokazale trajno djelotvornim te stoga mogu služiti kao primjer drugim teritorijalnim vlastima u Europi. Odličje se također može dodijeliti nevladinim udrugama koje su dale posebno značajne doprinose zaštiti, uprav-lja-nju ili planira-nju krajobraza.
2. Prijave za nagradu za krajobraz Vijeća Europe stranke podnose Odborima struč-njaka navedenim u članku 10. Prijaviti se mogu prekogranične lokalne i re-gionalne vlasti kao i grupacije zainteresiranih lokalnih re-gionalnih vlasti, pod uvjetom da zajednički uprav-ljaju odnosnim krajobrazom.
3. Na prijedlog Odbora struč-njaka navedenih u članku 10. Ministarski odbor odredit će i objaviti mjerila za dodjelu Nagrade za krajobraz Vijeća Europe, donijeti odgovarajuća pravila i dodijeliti Nagradu.
4. Dodjelom Nagrade za krajobraz Vijeća Europe želi se primete-lje nagrade poticati na osigura-nje održive zaštite, uprav-lja-nje i/ili planira-nje odnosnim područjima krajobraza.

Poglav-lje IV. – ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12. – ODNOS PREMA DRUGIM

PROPISIMA

Odredbe ove Konvencije neće utjecati na strože odredbe u vezi s zaštitom krajobraza, uprav-lja-njem i planira-njem sadržanim u drugim postojećim ili budućim obvezujućim nacionalnim ili međunarodnim propisima.

Članak 13. – POTPISIVANJE, RATIFIKACIJA I STUPANJE NA SNAGU

1. Ova je Konvencija otvorena za potpisiva-nje državama članicama Vijeća Europe. Ona podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobre-nju. Isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobre-nju polažu se kod glavnog tajnika Vijeća Europe.
2. Ova Konvencija stupa na snagu prvoga dana koji slijedi nakon isteka razdob-lja od tri mjeseca od datuma kada je deset država članica Vijeća Europe izrazilo svoj pristanak da budu vezane Konvencijom, u skladu s odredbama prethodnog stavka.
3. Za svaku državu potpisnicu koja naknadno izrazi svoj pristanak da -njome bude vezana, Konvencija stupa na snagu prvoga dana koji slijedi nakon isteka razdob-lja od tri mjeseca od datuma polaga-nja -njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobre-nju.

Članak 14. – PRISTUP

1. Nakon stupa-nja ove Konvencije na snagu, Ministarski odbor Vijeća Europe može pozvati Europsku zajednicu da pristupi Konvenciji i svaku europsku državu nečlanicu Vijeća Europe, većinskom odlukom kako je predviđeno člankom 20.d. Statuta Vijeća Europe, te jednoglasnom odlukom država stranaka s pravom zastup-ljenosti u Ministarskom odboru.
2. Za svaku državu koja joj pristupi, ili za Europsku zajednicu u slučaju -njenoga pristupa-nja, ova Konvencija stupa na snagu prvoga dana koji slijedi nakon razdob-lja od tri mjeseca od datuma polaga-nja isprave o pristupu kod glavnoga tajnika Vijeća Europe.

Članak 15. – TERITORIJALNA PRIMJENA

1. Svaka država ili Europska zajednica može, u trenutku potpisiva-nja ili polaga-nja svoje isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobre-nju ili pristupu, odrediti na koje će se područje ili područja primje-njivati ova Konvencija.
2. Svaka stranka može, kasnije u svako doba, izjavom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe, proširiti primjenu ove Konvencije na svako drugo područje određeno u izjavi. Konvencija za takvo područje proizvodi učinak prvoga dana koji slijedi nakon isteka razdob-lja od tri mjeseca od datuma kada je glavni tajnik primio izjavu.
3. Svaka izjava dana na teme-lju prethodna dva stavka može se, glede svakoga područja određenoga u takvoj izjavi, povući notifikacijom upućenom glavnom tajniku. Takvo povlače-nje proizvodi učinak prvoga dana koji slijedi nakon isteka razdob-lja od tri mjeseca od datuma kada glavni tajnik primi notifikaciju.

Članak 16. – OTKAZ

1. Svaka stranka može, u svako doba otkazati ovu Konvenciju notifikacijom upućenom glavnom tajniku Vijeća Europe.

2. Takav otkaz proizvodi učinak prvoga dana koji slijedi nakon isteka razdoblja od tri mjeseca od datuma kada je glavni tajnik primio notifikaciju.

Članak 17. – IZMJENE

1. Svaka stranka ili Odbori stručnjaka navedeni u članku 10. mogu predlagati izmjene i dopune ove Konvencije.

2. O svakom prijedlogu izmjene i dopune obavijestit će se glavnoga tajnika Vijeća Europe koji će to priopćiti državama članicama Vijeća Europe, drugim strankama i svakoj europskoj državi nečlanici koja je, u skladu s odredbama članka 14. pozvana da pristupi ovoj Konvenciji.

3. Odbori stručnjaka navedeni u članku 10. ispitat će svaku predloženu izmjenu i dopunu i podnijet će tekst koji je usvojen većinski od tri četvrtine predstavnika stranaka, Ministarskom odboru na usvaja-nje. Po većinskom usvaja-nju od strane Ministarskog odbora predviđenim člankom 20.d. Statuta Vijeća Europe, te jednoglasnom odlukom država stranaka s pravom zastup-ljenosti u Ministarskom odboru, tekst će biti proslijeđen strankama na prihvata.

4. Svaka izmjena stupa na snagu u odnosu na stranke koje su istu prihvatile prvoga dana koji slijedi nakon razdoblja od tri mjeseca od datuma kada su tri države članice Vijeća Europe izvijestile glavnoga tajnika o svom prihvatu. Za svaku stranku, koja naknadno prihvati izmjenu i dopunu, ista će stupiti na snagu prvoga dana koji slijedi nakon razdoblja od tri mjeseca od datuma kada je rečena stranka izvijestila glavnoga tajnika o svom prihvatu.

Članak 18. – NOTIFIKACIJA

Glavni tajnik Vijeća Europe obavijestit će države članice Vijeća Europe, svaku državu koja je pristupila ovoj Konvenciji ili Europsku zajednicu, ako je pristupila, o s-ljedećem:

- a. svakom potpisu;
- b. polaga-nju svake isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobre-nju ili pristupu;
- c. svakom datumu stupa-nja ove Konvencije u skladu s člankom 13., 14. i 15.;
- d. svakoj izjavi danoj prema odredbama članka 15.;
- e. svakom otkazu prema članku 16.;
- f. svakom prijedlogu izmjena i dopuna, svakoj izmjeni i dopuni usvojenoj u skladu s člankom 17. i datumu kada ista stupa na snagu;
- g. svakom drugom dokumentu, notifikaciji, informacijama ili priopće-njima u vezi s ovom Konvencijom.

U potvrdu toga, niže potpisani, za to propisano ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Firenci, 20. listopada 2000. u jednom primjerku na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, koja se pohranjuju u arhivi Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe dostavit će ovjerene prijepise svakoj državi članici Vijeća Europe, svakoj državi ili Europskoj zajednici pozvanoj da pristupi ovoj Konvenciji.

Članak 3.

Za provedbu ovoga Zakona nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja.

Članak 4.

Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske za donošenje propisa o provedbi ovoga Zakona.

Članak 5.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Konvencija iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njenom stupanju na snagu objaviti u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 351-01/02-01/03

Zagreb, 19. rujna 2002.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.